

NERGİSLERİN ÖLÜMÜ

Özlem Karapınar: 1985 doğumlu. Tokat Anadolu Lisesinden mezun olduktan sonra Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesinde lisans eğitimini tamamladı. Çeşitli edebiyat dergilerinde öyküler ve kitap incelemeleri kaleme aldı. *Eyden Uzakta* (2020), *Yaşamaz Ölümü Göze Almayan* (2023) adlı kolektif kitaplara katkıda bulundu. *Aynadaki Kadınlar* (2020) adında bir öykü kitabı yayımladı. Resim alanında 2019 yılından beri yağlı boya eğitimi almaktadır. İki kez resim sergisine katıldı, kişisel resim sergisi için çalışmalarına devam etmektedir. Evli ve iki çocuk annesi olup Denizli'de yaşamaktadır.

NERGİSLERİN ÖLÜMÜ

Özlem Karapınar

İÇİNDEKİLER

Düşüş /	9
Nergisler /	14
Eğer Kendisini Hiçbir Zaman Bilmezse /	21
Rüyalar ve Adresler /	24
İncir Ağacı /	28
Çukur /	32
Kurban /	36
Son Mektup /	40
Habil ile Kabil /	46
Alabora /	50
Nergislerin Ölümü /	54
Babalar ve Oğullar /	59

*Evimin neşe kaynağı
Elif Erva'ma...*

DÜŞÜŞ

İnsanın kendine varması zordur. Vardım, diyen yanılır. İnsanın kendini tanıması zordur. Tanıdım, diyen yanılır. İnsan yanılmakla yazgılıdır. İnsan, kendini aramakla... Ben nerede yitirdim kendimi, benliğimi; ruhum nerede? Şeytana nerede sattım, şeytan aldı getirmedi mi? Denizlerde dalgaların sert kayalıklara çarptığı yerde mi karanlık çökünce fisıldamaya başlayan kayın ormanlarının göğsünün ortasında mı bıraktı? Kim bilir bir yer altı şehrinin zindanlarında ya da bir kabristanda rüzgârda sallanan servilerin dallarında. Benim artık ne dalgalarla boğuşacak gücüm ne ormanın fısıltısını duyabilecek ruhum ne yer altı zindanlarına inecek takatim var. Boğulmayı göze alamam, derinlere dalamam, karanlıktan korkarım; yolumu kaybettim.

Ben bir eşikteyim, elimde kibrit! Yakmak ya da yakmamak işte bütün meselem bu. Kitap gibi yaşarken, hatasız, düz, ölçülü, temiz... Kendi kibrimizle ördüğümüz fil dişi kulemizin yıkılması için hiç hesapta olmayan birinin pimi çekmesi yeterli. Bir anda tepetaklak olur her şey; oturur çöküşü izleriz. Nasıl ulaşır insan ruhuna? Kendi yolunu ince ince örerek mi yoksa başkasının ayak izini takip ederek mi? Kendi yurduna varır mı insan sonunda? Mühim olan varmak değil, yolda olmak derler büyükler. Vardığını sanırsın benim gibi.

. Ben Şenol Şafak. Banka müdürü, elli dört yaşında, iki evlat sahibi, dakik, çalışkan, titiz, dürüst, güvenilir adam. Ben buraya nasıl düşüm? Bu bir düşüş hikâyesidir. Size başımdan geçenleri anlatacağım ve sonra yere çakılabilirim.

Burası hapishane; mahkûmların düşündüğü, beklediği, arzu-

ladığı tek şey özgürlük. Elde ettiklerinde kendilerini buraya düşüren hataları tekrar etmeyeceklermiş gibi arzularlar özgürlüğü. Özgürlük, bana verilmiş bir ceza olurdu. Baştan ayağa utançla dolu bir adamın özgürlük istemeye hakkı yok. İnsanların yüzüne bakacak yüzü kalmayan biri köşe bucak kaçmalı, kendini saklamalı benim gözümde. Benim hakkım kötek, pranga, demir parmaklıklar. Benim hakkım ölüm, o yüzden *kibrit...*

Yüzüm yok şehrin sokaklarında dolaşmaya, eve varmaya hâlim yok. Ev neresi bu saatten sonra? Derler ki ev çıkılan tüm yolculuklardan dönülen yer. Ben o evin sokağında geçemem artık. Bunca yıl gururla taşıdığım adımları tekrar temiz çıkarmak için tüm kapılarına varıp af dileyebilirim fakat o kapıdan geçemem. Kendi sokağım, kendi evim, karım, çocuklarım şimdi hepsi bana çok uzak bir diyarda kalmış gibi.

Düştüğüm yerden bildiriyorum; burası tam bir cehennem ve bilirsiniz cehennem insanların eşitlendiği bir yer. Banka müdürü olmamın hükmü geçmez burada; kaba elli, çirkin suratlı, ağzı bozuk, azılı suçlularla aynı avluda havalandırmaya çıkarsın, volta atarsın, oturursun. Sokakta yüzüne bakmayacağın insanlara tahammül etmek zorundasın. Hiç anlamadığın bir sokak dilinin, argonun detaylarına yavaş yavaş vakıf olduğunu anlamak ne acı. Küfrün bini bir para, kaba saba şakaların, imaların şifrelerini çözmek tiksinti verici. Sigara parasına ensesi kalınların çamaşırlarını yıkayan yoksul mahkûmlar, maruz kaldığı kirli şakalara herkesten çok gülen güçsüzler yemek vakti gelince bir masanın etrafında tekrardan eşitlenirler. Ben hâlâ uyumsuz bir şekilde tiksintiyle seyrediyorum etrafı. Önlerinden yemeği kaçıracaklarmış gibi aceleyle yiyen, yerken ağızlarından garip şapırtılar ve gürültüler çıkaran insanları, dağınık ranzaları, ipe dizilmiş çorapları, yılların kirini biriktirmiş duvarları seyrediyorum. Sonra kendime soruyorum: Karısını aşığıyla yakaladığı için öldüren şu zebella gibi adamdan, mirası eşit dağıtmadığı için babasını kesip parçalayan şu köse adamdan, kalpazan çetesi şu iki kardeşten çok mu iyiyim? Onlardan ahlaken üstün müyüm?

Kızım yaşındaki genç hâkimin sorduğu soru aklıma geldikçe

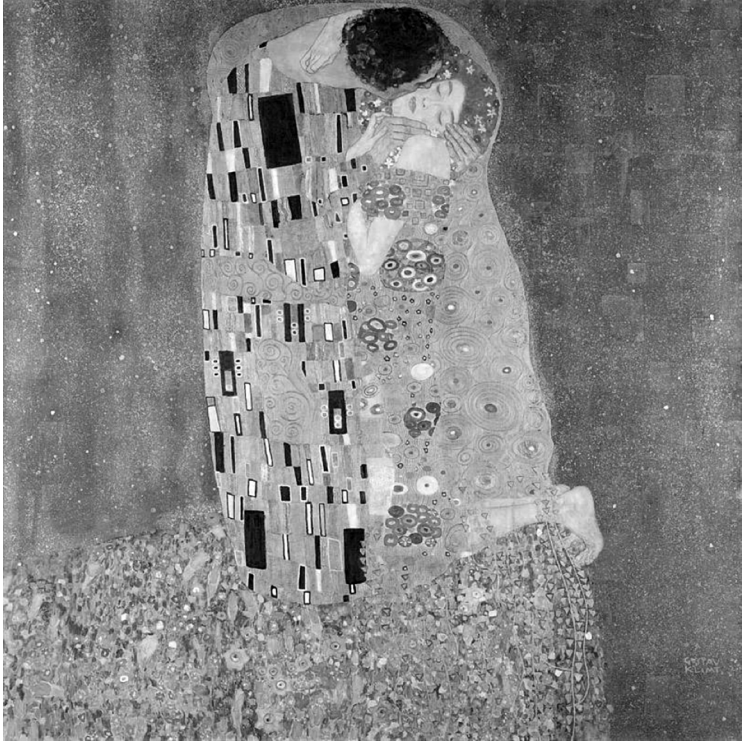
utanç içinde kalıyorum. Onu ve arkadaşlarını işaret ederek, “Haydi, bunların sicilleri kabarık, bu işlerin içindeler, sen iş güç sahibi sayılan bir insan olarak nasıl oldu da bunlarla iş yaptın? Senin iddia ettiğin gibi adi bir planın içine çekildiyse, o mekân da ne işin vardı? Yaşını başını almış adamsın, yakında emekli olacaktıydın, şu ak saçlarınla senin şu grubun içinde ne işin vardı?” diye sormuştu. Amacı beni utandırmak değildi belki ama utançtan kulaklarımın yandığını hissediyordum. İşte yüzüme vurulmuştu hatalarım. Konuşmaya başladığımda sesim kendime yabancıydı. “Sayın hâkime hanım,” dedim. “Ben bu şehirde otuz yıla yakındır bankacılık yaparım. Biliyorsunuz burası çok büyük bir şehir sayılmaz. Herkesin herkesi tanıdığı, bildiği, adeta bir köy kadar küçük olan bu şehirde velinimetimiz olan müşterilerimizin yeri gelir düğünlerine, yeri gelir cenazelerine gideriz.”

Hâkime hanım sözümü kesti. “Şimdi de yeri geldi, bu suç çetesiyle iki kadeh atayım mı dediniz?” O şeytanın belli belirsiz güldüğünü duydum ya da bana öyle geldi. Salona göz ucuyla baktım. Kalabalık içinde oğlumu ve damadımı tanıdım. Onların da ayrı ayrı oturmaları dikkatimi çekti. Karım ve kızım iyi ki de yoklardı. Onların karşısına çıkmaya hazır değilim, hiç de olamayacağım. Ne düşünüyorlar benim hakkımda? Bir iftiraya kurban mı gittim, bir kumpasa mı çekildim, en kötüsü gerçekten bir suçla mı karıştım? Daldığım düşüncelerden kendimi toparlayıp “Olur mu öyle şey efendim? Tekrar ediyorum ben bir oyuna kurban gittim, adım adım bir tuzağın içine çekildim. Kendisi şehrimizin eski belediye başkanının oğludur. Bana karşı böyle bir plan içinde olduğunu nasıl bilebilirdim? Ne o yemekten ne yemek sonrası olacaklardan haberim vardı. Ben aile hukukumuzla dayanarak...” Sesim acınası çıkıyordu ve ilk duruşma berbat geçmişti. Kararımı orada verdim. İp.

Hayır diyebilmek sandığımızdan daha mühimmiş. O akşam karşıma çıkıp da yemek için ısrar ettiğinde hayır diyemedim, yola düştükten sonra bir tuhaflık sezdiğimde hayır diyemedim. Bunun bir adı olmalı, kurbanlık koyun sendromu filan demeliler benim düştüğüm o hâle. Yakında akraba olacağım bir insandan

zarar geleceğini hesap edemedim, oysa kötülüklerin canımızı acıtmasının sebebi biraz da bizi yakından vurmuş olmasıdır. Şehrin ışıkları arkada kalınca, ana yoldan ayrılıp tali yola sapınca, küçük cılız itirazlarım bizi geri döndürmeye yetmedi. Ağaçlık alanın içinde kalmış eski bir yapı, müzik sesi, binanın girişinde sigara içen yarı çıplak kadınlar, camdan sızan renkli neon ışıklar... Bense bir koyun kadar uysaldım o gece. Son bir itirazla “Evladım,” dedim. “Buralar bize uygun yerler değil, gel dönelim merkeze, yakışık almaz, baban duyarsa da çok kızar.” Aslında daha bu itirazı yaparken bile o mekâna gireceğimi, olacak olanı seziyor gibiydim. “Ya müdürüm,” dedi ağzına yayarak. Projesini sunmak için bankaya geldiğinde odamda çayını yudumlararken efendice konuşan o çocuk değildi artık. “Bizim peder gibisin, yıllar var ağzına sürmez. Ya şu saçları masa başında ağartmışsın, felekten bir gece çalmak senin de hakkın. Yalan yok iş konuşacağız, sen hiç canını sıkma, mekânda herkes bizden.” Beyefendilik gitmiş, siz sen olmuştu, bankadaki mesafeli hâliyle kıyaslayınca samimi, yapış yapıştı; koluma giriyor, çekiştiriyor, ısrar ediyordu. İşte o akşam, benim bu hapishane biletimin kesildiği akşamdır.

Burası hapishane, havası kurşun gibi ağır, kokusu lağım gibi berbat, burada zaman yok, her şey fazlasıyla mide bulandırıcı özellikle aynadaki ak saçlı, kızıl suratlı, gözlerinin grisine ölüm çalınmış adam.

Öpücük, Gustav Klimt, 1908

NERGİSLER

*“Hakkımda bilgi edinmek istiyorsanız
resimlerime bakmanız yeterli.”*

Gustav Klimt

Huzur, her an uçmaya hazır ürkek bir serçe; dallarıma konsa onu ürkütecek bir çift el de çıkar gelir. O yüzden gülünce başına bir şey geleceğine inanan o eski insanlar gibi huzuru bulursam ardından huzurumu kaçırarak şeytanın da geleceğine dair batıl inanç taşırım. Huzuru iliklerime kadar hissettiğim bir gündü. Yaşım daha gençti, sevdiğim mesleği yapıyordum, kendime ait bir atölyem vardı, sevdiğim adamla evliliğe yol alıyorduk, kısacası her şey yolundaydı. *Uçurumdan önceki yol...*

Atölye açılışından bir gün sonraydı. Önceki günün gürültülü kalabalığından eser kalmamıştı. Her yeri temizlemiş, ortamı çalışılabilir hâle getirmiştım. Artık her şey olması gereken yerdeydi. Dersimin başlamasına ve ilk öğrencilerimin atölyemi doldurmasına üç dört saat vardı. Saçlarımın ucunu parmaklarımın arasına aldım, kırıklarım vardı. Çok da uzamıştı, bir ara uçlarından aldırılmak lazımdı. Erdem’i anımsadım saçlarımın rengini çok severdi, ona seslenince “Söyle kumralım.” derdi. Rahat çalışmak için saçlarımı toplamış, bir kalemle tutturmuşum. Zbigniew Preisner’in Van den Budanmayer konçertosu atölyenin duvarlarında yankılanıyordu, sipariş aldığım resmi yapıyordum.

“Ne anlatıyor bu resim?” dedi birdenbire ortaya çıkan bir erkek sesi. Resim yapmaya daldığım için sıçramıştım. Arkama döndüğümde onu gördüm. Elinde beyaz nergis çiçeklerinden bir

buketle ayakta duruyordu. Çok değişmemişti, uzun boylu olmasına rağmen dik duruşuyla orada olduğunu hissettiriyordu, vücudunun üst kısmı yapılı, geniş açık alınlı, zeki insanlara özgü çakmak çakmak bakışları vardı, dik duran koyu kumral saçlarını zoraki arakaya doğru yatırmıştı, saçları briyantinden kurtulduğu anda özgürlüğünü ilan edip kirpi gibi dik dik duracakmış izlenimi veriyordu. O kolları her an kavgaya hazır birinin tetikte beklemesi gibi yana açık duruyordu. Eskiden de böyle şişirilmiş bir özgüvenle dururdu, pek bir şey değişmemiş. Tedirginliğimi belli etmemeye çalışarak, “Hoş geldin.” dedim. Etrafı seyre daldı, duvarlardaki tabloları incelemeye koyuldu. Atölyenin giriş kapısının sağında mutfak amaçlı kullandığımız bu tezgâhta gün boyu çayım kahvem oluyordu. Giriş kapısının tam karşısında benim masam vardı. Kayıt işlemlerini, ödemeleri bu masada yapıyordum. Masanın arkasında duvarda Yıldızlı Gece’nin röprodüksiyon çalışması olan tablo asılıydı. Ben yapmıştım. Öğrencilik yıllarım boyunca yaptığım çalışmalarını duvarlara asmıştım. İçeriye girenlerde güzel bir duygu uyandırıyor, kendilerini bir resim sergisine gelmiş gibi hissediyorlardı. Antrasit boyanmış duvarın önünde büyük saksılarda areka palmyeleri, iri yapraklı deve tabanı çiçeği, yuka bitkisi; saksılarda asılı telgraf çiçekleri ve askılı kurdele çiçekleri vardı. Kitaplığım resim sanatının ustalarının hayat hikâyelerini anlatan kitaplardan, *1001 Resim Kitabı* gibi misafirlerin göz gezdirebileceği kitaplardan ve mitoloji kitaplarından oluşuyordu.

“Çok güzel görünüyor mekân, hayırlı olsun.” dedi önce.

“Dün açılışa gelemedim kusura bakma, kalabalıkları çok sevmem, sizin nişana da bu yüzden katılmamıştım.”

Doğal davranmalıydım, insan yakın bir akrabasını görünce nasıl davranması gerekiyorsa öyle ve insan bir yakını çıkıp geldiğinde ona bir şeyler ikram ederdi... “Hoş geldin. Çay ya da kahve ister misin?” Yağlı boya bulaşmış elimi önce ıslak mendille silip sonra lavaboda yıkadım. Atölye için tasarladığım logonun işlendiği mor çalışma önlüğümü üzerimden çıkarmadım. Mutfak tarafındaki masaya geçtim, çiçekleri vazoya koydum. “Bizim

buralarda insanlar pek sanattan anlamaz, iyi cesaret etmişsin.” dedi kitaplığı incelerken. Bir yandan kahve yapıyor bir yandan sohbet etmeye çalışıyordum. “Aslında bayağı bir ilgi var,” diye gereksiz bir açıklamaya girdim. “Güzel Sanatlar Lisesine hazırlanan bir grup öğrencim var, çocuk grubum var ve hobi amaçlı gelen yetişkin grubum var.”

“Ha şu zaman öldürmek için kendini önemli bir şey yapıyor-muş sanan yeteneksiz zengin hanımlar.” diyerek sözümü kesti, kendine özgü alaycılığı üzerindeydi. “Aslında birçoğu zamanında resimle ilgilenmiş ama çeşitli nedenlerle devam edememişler. Üstelik içlerinden bazıları gerçekten yetenekli.” diye zoraki tebessüm ettim. Sonra çalıştığım tabloya doğru bakarak ilk geldiğinde sorduğu soruyu sordu: “Ne anlatıyor bu resim?”

“Bu Gustave Klimt’in Öpücük tablosu.”

“Biliyorum biliyorum. Detaylarını merak ettim.”

“Tablonun ne anlattığı hakkında net bir bilgi yok ama çeşitli teoriler var. Sen ne görüyorsun resme bakınca?” *Niye sordum ki bu soruyu*

“Birbirine sarılan kadın ve erkek görüyorum.”

“Birbirine değil de daha çok erkeğin kadını sardığı, onu bir şekilde hâkimiyeti altına aldığı izlenimi veren bir duruşu var. Adamın boynunun uzanışı kavrayışı kadının ise karşılık vermekten ziyade tepkisiz ama kabullenmiş bir duruşu var. Kimileri bunu erkeğin platonik aşkı ve kadın üzerindeki hâkimiyeti olarak yorumluyor. Resimdeki adamın üzerinde örtünün desenlerindeki dik siyah dikdörtgen şekillerin güçlü erkekliği sembolize etmesi, kadının uçurumun kenarında olması, erkeği sararken onun ellerinin kavrayış biçimindeki isteksizlik...”

Hafif bir alayla baktığımı hissettim. “Sanırım seni ikna etmedi.” dedim.

“İlginç geldi sadece. Bir tabloya bakınca tüm bunları okuyabilmek.”

“Aşırı yorum gibi düşünebilirsin ama dünya üzerindeki tüm iyi eserler okurun ya da sanatseverlerin aşırı yorumlarından nasibini almışlardır. Sanat eserine, eser sahibinden bağımsız olarak

fazlaca anlamlar yüklemekten bahsediyorum. Fakat ben diğer bir teoriye kendimi daha yakın hissediyorum.” *Yanlış sularda yol alıyordum, tedirginliğim adeta çeneme vurmuydu.*

“Lütfen devam et.”

“Tabii tüm bunlar birtakım sanatsal gevezelikler ve spekülasyonlardan ibaret. Yine de Apollo ve Daphne mitine gönderme yapıldığı görüşü bana sıcak geliyor.”

“Güneş Tanrısı?”

“Evet. Fakülteyken bir hocamızdan dinlemiştim Daphne’nin mitolojik hikâyesini. Hâlâ zihnimde canlıdır.”

Bu esnada hazır olan kahvesini uzattım.

“Rivayete göre bir zamanlar tüm dünya uzun süre sağanak yağmurlar altında kalır. Her yeri sellerin kapladığı bir tufan meydana gelir. Bütün kötü insanlar bu tufanda yok olur. Sular çekildikten sonra Tanrı Zeus bakar ki yeryüzünde kimsecikler kalmamış, dünya ıssız bir çöle dönmüş. İyi insanlar gönderir dünyaya, erkekler ve kadınlar gönderir. Fakat garip bir canavar da oluşmuştur tufandan sonra. İnsanlar bu canavardan korkarlar, kimse onunla savaşılmaya cesaret edemez. Nihayet onu alt eden ok kullanmayı iyi bilen Apollo olur. Tabii insanların övgülerine mazhar olur, gururu okşanır ve etrafta kibirle dolaşmaya başlar. Tanrı Eros’la karşılaşınca onu küçümser. Ok savaşçıların işidir, der. Ok senin neyine? Ben okla canavar öldürmüşüm, sen ne yapıyorsun? Eros oklarından bahsetse de Apollo onu hor görmeye devam eder. Eros öfkelenir. Benim okum öldürmez ama yaralar, diye cevap verir. Apollo, Eros’un sözlerindeki istihzayı anlamaktan çok uzaktır. Apollo kırlarda gezinirken güzeller güzeli peri Daphne ile karşılaşır. Eros o sırada altın suyuna batırılmış okunu Apollo’ya atar. Bu ok tutkunun ve saplantılı aşkın okudur. Daphne’nin kalbine de bir ok atar. Daphne soğuk bir ürperti hisseder. Bu ok gördüğü kişiden nefret etmesine ve aşktan uzak durmasına neden olacaktır. Aşkın oku kalbine saplanan Apollo, Daphne’yi görünce ona aşık olur. Daphne ise Apollo’ya karşı nefretle doludur ve ondan kaçır. Apollo ise sürekli onun peşindedir. İffet yemini eden Daphne nehir tanrısı babasına